27003 ـ خون بینی اگر به حلق برسد

سوال

آیا خون حاصل از خون دماغ اگر وارد حلق شود ولو آنکه خیلی کم باشد، روزه را باطل می‌کند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اگر خون بدون اختیار روزه‌دار به معده‌اش برسد، روزه‌اش باطل نمی‌شود؛ به دلیل این سخن حق تعالی که می‌فرماید:

لا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا [سورۀ بقره: ۲۸۶]

(الله هیچ‌کس را جز به قدر توانایی‌اش تکلیف نمی‌کند. آنچه [از خوبی] به دست آورده به سود اوست و آنچه [از بدی] به دست آورده علیه اوست. پروردگارا اگر فراموش کردیم یا به خطا رفتیم بر ما مگیر).

و در حدیث آمده که الله تعالی فرمود: «چنین کردم» یعنی از شما درگذشتم.

اما اگر امکان داشت که از آن جلوگیری کند یا بتواند آن را بیرون بریزد اما این کار را نکند و عمدا آن را فرو ببرد، روزه‌اش باطل است و دلیل آن این سخن پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ خطاب به لقیط بن صبره است که فرمود: «و در استنشاق (آب در بینی زدن هنگام وضو) مبالغه کن مگر آن روزه‌دار باشی». به روایت ابوداوود (۲۳۶۶) و ترمذی (۷۸۸) و نسائی (۸۷) و ابن ماجه (۴۰۷) و آلبانی در صحیح ترمذی (۶۳۱) آن را صحیح دانسته است.

شیخ ابن عثیمین ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

این دال بر آن است که روزه‌دار نباید در استنشاق زیاده‌روی کند و علتی برای این نهی سراغ نداریم جز آنکه مبالغه سببی است برای رسیدن آب به معده و این مُخل روزه است. بر این اساس می‌گوییم: هر چه از طریق بینی وارد معده شود باطل کنندۀ روزه است.

(الشرح الممتع: ۶/ ۳۷۹).